

انتشارات سازمان مجسمه‌سازی

آشنایی عام‌انین و مقررات مربوط به
کودکان و سرب‌پرست و خیابانی

گردآورندگان:

روناک رسائی

اله‌ام آزاد نام

ناصرشایگان نریمان

سرشناسه: رسائی، روناک، ۱۳۶۵.

عنوان قرارداد: ایران. قوانین و احکام

.Iran. Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور: آشنایی با قوانین و مقررات مربوط به کودکان بی سرپرست و خیابانی/گردآورندگان روناک رسائی، الهام آزادنام، ناصر شایگان نریمان؛ ویراستار علمی سیدصلاح الدین فاطمی نژاد، به اهتمام فرزانه خاکی صدیق.

فرانک ایمانی؛ به سفارش دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی کشور.

مشخصات نشر: تهران: سازمان بهزیستی کشور، انتشارات، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۵۲ ص.

شابک: ۹۴-۹۶-۶۵۶۹-۶۵۸-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: کودکان بی سرپرست -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران

موضوع: Abandoned children -- Legal status, laws, etc. -- Iran

موضوع: کودکان بی سرپرست -- وضع حقوقی و قوانین

موضوع: Abandoned children -- Legal status, laws, etc.

موضوع: کودکان خیابانی -- قوانین و مقررات -- ایران

موضوع: Street children -- Law and legislation -- Iran

موضوع: کان خیابانی -- قوانین و مقررات

موضوع: Street children -- Law and legislation

شناسه افزوده: آزادنام، الهام، ۱۳۴۹-

شناسه افزوده: نریمان، ناصر، ۱۳۵۱-

شناسه افزوده: خاکی صدیق، فرزانه

شناسه افزوده: ایمانی، فرانک، ۱۳۸۵-

شناسه افزوده: فاطمی نژاد، صلاح الدین، ۱۳۵۰-، ویراستار

شناسه افزوده: سازمان بهزیستی کشور

شناسه افزوده: دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی

رده بندی کنگره: KMh ۱۵۴۲

رده بندی دیویی: ۶۰۵/۵۵۰۱۳۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۳۴۵۲۸

نگارخانه سازمان بهزیستی

آشنایی با قوانین و مقررات مربوط به کودکان بی سرپرست و خیابانی

گردآورندگان: روناک رسائی - الهام آزاد نام - ناصر شایگان نریمان

ویراستار علمی: دکتر سید صلاح الدین فاطمی نژاد

به اهتمام: فرزانه خاکی صدیق - فرانک ایمانی

ناشر: سازمان بهزیستی کشور

به سفارش: دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی کشور

اجرا: اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل

شابک: ۹۴-۹۶-۶۵۶۹-۶۵۸-۹۷۸

چاپ اول: ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: اهدایی

سخن ریاست سازمان

«فرزندان خود را گرامی بدارید و آنها را نیکو تربیت کنید. پیامبر اکرم ﷺ»

د. استای تحقّق اصول ۲۱ و ۲۹ قانون اساسی، ماده واحده لایحه قانونی راجع به شکل سازمان بهزیستی کشور مصوب ۱۳۵۹ و اصلاحی سال ۱۳۷۵ و در اجرای بند ۱ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۰/۱۱/۲۷، مجلس شورای اسلامی وظیفه ساماندهی کودکان خیابانی را به سازمان بهزیستی کشور محول نمود.

بررسی عملکرد برنامه ساماندهی کودکان خیابانی از ابتدای اجرای آن در سازمان و مطالعه وضعیت کودکان خیابانی پذیرش شده در مراکز نشان دهنده این واقعیت است که درصد بالایی (حدود ۸۰ درصد) از این افراد را کودکانی تشکیل می‌دهند که علی‌رغم وجود سرپرست خانواده، متأسفانه به دلیل فقر شدید اقتصادی و فرهنگی و صرفاً جهت کسب درآمد در میان حضور یافته‌اند. لذا نگهداری آنها در مراکز نه تنها به دلیل وجود سرپرست قانونی مقدور نیست، بلکه معمولاً خود کودک نیز به این امر تمایل نداشته و خواست بازگشت نزد خانواده خود می‌باشد. از طرفی پذیرش و ترخیص چندین باره کودکان در مراکز شبانه‌روزی کودکان خیابانی فعلی منجر به ایجاد چرخه‌های ناقص حمایت و هدررفت منابع و امکانات سازمان شده است.

یکی از مهمترین رویکردهای مورد تأیید جهت بازتوانی کودکان خیابانی، رویکردهای خانواده محور و مبتنی بر حمایت و توانمندسازی خانواده و تأکید بر تحصیل و آموزش کودک به منظور ایجاد فرصت‌های برابر و امکان بازگشت به زندگی سالم و بالنده در آینده است. از طرفی بهره‌گیری از توان و مشارکت بخش غیردولتی

و وجود روحیه حمایت خیرین از کودکان نیازمند و در معرض خطر شرایط مناسبی را برای اجرای این فعالیت در چهارچوب مراکز غیر دولتی و خیریه‌ای فراهم آورده است.

لذا سازمان بهزیستی تلاش کرده است تا با ایجاد شرایط لازم جهت زندگی کودکان در خانواده، امکان استفاده از حمایت‌های سازمان و بخش غیر دولتی با رویکرد توان‌افزایی کودک و خانواده و به‌صورت حمایت‌های روزانه فراهم گردد تا از این طریق شاهد کنترل و کاهش پدیده کودکان خیابانی در سطح کشور باشیم. به همین منظور، دفتر امور آسیب‌دیدگان اجتماعی در راستای ارتقاء سطح دانش مدیران کارشناسان، مربیان و دست‌اندرکارانی که در قالب مراکز غیردولتی و سازمان‌های مردم‌نهاد، حمایت از این کودکان اهتمام دارند، همچنین ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در ویترین تخصصی و عملکرد کارکنان این مراکز، اقدام به تولید و چاپ مجموعه‌ای از کتابهای، آموختنی با کمک و همت کارشناسان خبره و با تجربه امور آسیب‌دیدگان اجتماعی در راسر کشور نموده است که کتاب حاضر یک جلد از مجموعه کتب مذکور می‌باشد.

در خاتمه از زحمات همکاران خود در حوزه معاونت امور اجتماعی و به‌ویژه دفتر امور آسیب‌دیدگان اجتماعی که با تفکر ارزنده و تلاش و پیگیری کارشناسی در این امر اهتمام ورزیده‌اند، تقدیر و قدردانی می‌کنم.

امید است که این کتاب بر کیفیت علمی و عملی فعالیت مدیران مددکاران، روانشناسان، مربیان، کارشناسان و حامیان مرتبط با حوزه کودکان کار و خیابان تأثیرگذار باشد.

دکتر وحید قبادی دانا

معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور

فهرست مطالب

مبحث اول- اسناد بالادستی و قوانین بین المللی

- اصولی از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب مصوب ۱۳۵۸
- ۱۵ مجلس خبرگان قانون اساسی
- ۱۶ موادی از اعلامیه جهانی حقوق بشر مصوب ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ پاریس
- ۱۷ موادی از قانون اجازه الحاق ایران به میثاق جهانی حقوق مدنی ، سیاسی مصوب ۱۳۵۱/۸/۲۱ مجلس سنای ایران
- اعلامیه جهانی حقوق کودک مصوب اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد، بیستم نوامبر ۱۹۵۹
- ۲۱ قانون اجازه الحاق ایران به کنوانسیون حقوق کودک مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۰۱
- قانون تصویب کنوانسیون مسرعت و ندادن وری برای محو بدترین اشکال کار کودک و توصیه نامه مکمل آن
- ۴۹ قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به روتکار اختیاری کنوانسیون حقوق کودک درخصوص فروش، فحشاء و هرزنگاری کودکان مصوب ۱۳۸۶/۰۵/۰۹ مجلس شورای اسلامی ایران
- ۶۴ موادی از قانون تصویب کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت
- ۷۸

مبحث دوم- قوانین مرتبط

- موادی از قانون مدنی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۰۲/۰۲/۱۸ با
- ۸۷ اصلاحات و الحاقات بعدی مجلس شورای اسلامی
- موادی از قانون مسئولیت مدنی مصوب ۷ اردیبهشت ۱۳۳۹ (کمسیون مشترک دادگستری مجلسین)
- ۹۴
- ۹۵ موادی از قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی

۱۰۰	موادی از قانون ثبت احوال مصوب ۱۳۵۵
۱۰۲	موادی از قانون کار مصوب ۱۳۶۸/۰۷/۰۲
۱۰۲	موادی از قانون امور حسبی مصوب ۱۳۱۹ با اصلاحات بعدی
۱۱۲	موادی از قانون حمایت از خانواده مصوب ۱۳۹۱
۱۱۶	حرازی از قانون تشکیل سازمان بهزیستی کشور مصوب ۱۳۵۹
	قانون حمایت از خانواده مصوب ۱۳۹۱
۱۱۶	سازمان بهزیستی کشور تا زمان تعیین قیم توسط دادگاه صالح مصوب ۱۳۷۶/۰۴/۲۹
	موادی از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷
۱۱۷	مجلس شورای اسلامی
۱۱۸	قانون حمایت از کودکان و نوجوانان مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۱۱
	قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بدسرپرست مصوب ۱۳۹۲
۱۱۹	قانون تأمین زنان و کودکان بی سرپرست مصوب ۱۳۷۱/۰۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی
۱۲۹	

مبحث سوم آیین نامه های مرتبط

۱۳۵	موادی از آیین نامه اجرایی قانون حمایت از خانواده مصوب ۱۳۹۲
۱۳۶	آیین نامه ساماندهی کودکان خیابانی مصوب ۱۳۸۴/۰۵/۰۴
	آیین نامه ارایه خدمات فوریت های اجتماعی مصوب ۱۳۹۲/۰۴/۱۰ هیأت وزیران
۱۴۶	
۱۵۱	آیین نامه نحوه آموزش اتباع خارجی مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۰۸